

Maailmansota ja luokkataistelu

Kirj. M.

Ennen sodan puhkeamista tekivät kaikkien Europan maitten sosialistit voitavansa sodan ehkäisemiseksi. Sitä todistavat eri Europan maissa laaditut protestit sotaan vastaan. Mutta sota alkoi niin nopeasti, että sen puhkeamiseen nähden ei voitu eri maitten sosialistien välillä sopia mistään yhteisestä menettelystä ja kun se kerran oli puhjennut, niin jokaisen Europan maan työläiset löysivät itsensä sotalakien painostuksen estäminä ryhtymään minkäänlaiseen neuvotteluun muitten maitten luokkaveljiensä kanssa. Jokaisen maan sosialistinen liike sai itse keksiä parhaan menettelytavan. Kaameana kysymyksenä valtaa jokaisen sosialistin mieltä tänä päivänä sama kysymys: ovatko he osuneet oikeaan?

Sodan ehkäisemisestä yleislakon kautta vallitsevissa oloissa ei voinut olla kysymystä. Oikein ennusti vanha taistelijamme A. Bebel Jenan kongressissa pitämässään puheessa, jossa hän selitti, kuinka mahdotonta on yleislakolla estää sota, jolla on joltinenkin kannatus "suuren yleisön" keskuudessa, sen jälkeen kun sota kerran on puhjennut ja militarismin koneisto hallitsee kaikkia yhteiskunnallisen elämän ilmauksia. Ja tämän sodan alussa Europassa vallinnut mieliala parhaiten sen todisti. Tiedoton pikkuporvaristo ja tiedoton työväestö isänmaallisessa innostuksessaan polki jalkojensa alle kaikki yritykset tehokkaasti vastustaa antimilitaristisia ilmauksia.

Mutta kysymys ei ole vielä tällä tyhjennetty. Europan ja koko maailman työväenliike ei ollut sodan puhjetessa kyllin voimakas estääkseen teurastuksen. Se on totta.

Mutta herää silloin toinen kysymys. Onko Europan sosialidemokratia suhtautunut itse sotaan edes sillä tavalla, että se on virallisesti järjestöjensä kautta ollut aktiivisesti myötävaikuttamatta siihen. Saattoiko se asettua sille kannalle, jonka ainakin näin sivulapain katsoen luulisi voitavan vähintäin vaatia, nim., että vaikka se ei voinut estää sotaan eikä tietystikään voinut vaatia yksityisiltä jäseniltä persoonallista kieltäytymistä sotaan menemisestä, niin kuitenkin olisi sen pitänyt järjestöjen kautta osoittaa ainakin passiivisuutta suurriistäjain puuhiin nähden. Onko niin tapahtunut?

Valitettavasti ei. Olemme lukeet sanomalehdistä, että Ranskan sosialistit katsoivat välttämättömäksi sodan puhjettua täydellisesti asettua Ranskan hallituksen taakse, jopa siinä määrässä, että jäykkimmäksi marxilaiseksi tunnettu toverimme Guesde on ottanut vastaan ministerisalkun porvarillisessa ministeristössä, jossa hänellä on työtovereina surkean kuuluisat sosialistiluopiot Viviani, Briand ja Millerand. Belgian toverimme niinkään asettuivat aktiivisesti tukemaan hallitustaan ja itse kansainvälisen sosialistitoimiston sihteeri Vandervelde on ottanut paikan porvarillisessa ministeristössä. Englannin unionistien edustaja parlamentissa McDonald tarmokkaasti puolusti Englannin puolueettomuutta, mutta siitä hyvästä sai luopua toimestaan, kun hänen kantansa ei ollut sopusoinnussa taloudellisten järjestöjen kannan kanssa. Varsinaiset sosialistiedustajat Englannissa sen sijaan näyttävät saaneen puolueensa täydellisen kannatuksen antimilitaristiselle

kannalleen, mutta puolueen vähälukuisuus tuossa maassa ei voinut mitenkään vaikuttaa itse työväenluokan suhtautumiseen sotaan. Onpa viime päivinä tänne saapuneissa Englannin työväenpuolueen lehdissä ollut sosialisteille outoa "isänmaallista" sävyä, josta päätäten sotainnostus on osaksi temmannut mukaan jotkut sosialistitkin.

Tärkein kysymys kuitenkin on, mitenkä suhtautui sotaan kansainvälisen sosialistiliikkeen vankin varustus, — Saksan sosialidemokratia? Ensimmäinen silmäys Saksan sosialistien kantaan ei näytä sekään kovin lohdulliselle. He tosin muitten sosialistien tavoin protesteerasivat sotaa vastaan, mutta kun tuli kysymys varojen myöntämisestä sotatarkoituksiin, he asetuivat kansallis-saksalaiselle kan-

nalle ja olivat mukana myöntämässä 5 miljardia Saksan markkaa teurastusta varten.

Itävallan sosialistien suhtautumisesta varojen myöntämiseen sotatarkoituksiin ei ole kuulunut mitään tietoja. Ei myöskään ole tunnettua, miten Venäjän duuman harvat sosialistit saattoivat välttää tämän karin. Mutta kyllin surullista on jo se, että kolmen maan sosialistit, Saksan, Belgian ja Ranskan, — ja juuri niiden maiden, missä on voimakkain sosialistiliike, — katsoivat aseman vaativan niin tunnettua periaatteitten tinkimistä.

Kansainvälisellä kongressilla kun se ensikerran kokoontuu, on kerta kaikkiaan ratkaistava salliiko luokkataistelumme tällaista tinkimistä.

Henkisen suuruuden tavottelua

Kirj. Willenmina

Ahasverus oli niitä miehiä, jotka uskovat kerran olevansa mainehikkaita, jotka ahkeroivat voimiensa takaa saadakseen nimensä kunniakehän ympäröimänä ikuistutetuksi historiaan.

Ankarasti mietti Ahasverus, millä keinoin olisi varmimmin tullut mainehikkaaksi. Hän huomasi, ettei se olekaan vaan niin helppoa kuin luulisi.

Vaan sattui sitten, että eräs toveri kerran löi laimin jonkun tehtävän. Tästä ajatteli Ahasverus:

"Tuota ei varmaankaan ole kukaan muu huomannut kuin minä ja kun minä nyt asianomaista julkisesti huomautan, niin tottapaahan näkevät, että minäkin tiedän jo-

tain". Ja hän päätti tulkita tuon laiminlyönnin periaatteelliseksi virheeksi.

Ja kun Ahasverus parhaansa mukaan selitteli asiaa julkisuudessa, uskoivat häntä toisetkin toverit ja Ahasverus itseensä tyytyväisenä oli astunut ensimmäisen askeleen tullakseen historialliseksi merkkimieheksi.

Sen jälkeen hän oli aina ensimmäinen muistuttamassa toisia heidän erhetyksistään. Hän itse uskoivat olevansa vallan mainio, mutta toiset salaa vihasivat häntä.

Mutta kaikkiviisas kohtalo näki parhaaksi osottaa Ahasverus'elle, että hän oli väärällä uralla.

Tapahtui että lauma naisia seisoi katukäytävällä jutellen. Ahas-